

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **I. O.**, zastoupený JUDr. Zdeňkou Chaloupkovou, advokátkou, se sídlem v Mělníku, Rohelova 2596, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2005, č. j. 36 Az 273/2004 - 34, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2005, č. j. 36 Az 273/2004 - 34, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-3022/VL-20-03-2004, rozhodl žalovaný tak, že azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje, a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Svě rozhodnutí žalovaný opřel o zjištění, že důvodem žalobcovy žádosti o udělení azylu je snaha vyhnout se jednání ze strany příslušníka policie, který se chtěl na jeho úkor nezákonně obohatit, a snaha legalizovat si pobyt v ČR.

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-3048/VL-10-15-2004, kterým byla žádost o udělení azylu posouzena jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu (jde o označení rozhodnutí, které se zjevně netýkalo stěžovatele). S rozhodnutím nesouhlasil a napadl je v rozsahu výroku o posouzení jeho žádosti o udělení azylu jako zjevně bezdůvodné. V této souvislosti poukázal na § 3 odst. 3, § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním

řízení (správní řád), a § 12 zákona o azylu, přičemž pokud jde o skutkové důvody, poukázal na svoji žádost o udělení azylu v České republice, protokol o pohovoru, který s ním byl proveden, a ostatní spisový materiál, který se vztahuje k jeho žádosti o udělení azylu.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 8. 2005, č. j. 36 Az 273/2004 - 34, žalobu zamítl. Krajský soud z rozhodnutí připojeného k žalobě zjistil, že dne 29. 11. 2004 rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. OAM-3322/VL-20-03-2004, tj. pod jiným číslem jednací, než žalobce uvedl v žalobě (k výzvě krajského soudu posléze žalobcem opraveno), o žádosti žalobce tak, že azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu se neuděluje, a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Soud tak dospěl k závěru, že rozhodnutí nelze přezkoumat, neboť žalobní důvody uvedené v žalobě vztáhl žalobce k ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ale žalovaný o žádosti o udělení azylu takto nerozhodl. Žalobní námitky se tudíž míjí s rozhodovacími důvody žalovaného v napadeném rozhodnutí. Ve lhůtě k podání žaloby žalobce žalobu nezměnil ani nedoplnil. Krajský soud proto žalobcovu žalobu zamítl jako zcela nedůvodnou.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel předně poukazuje na to, že v řízení o žalobě obdržel výzvu krajského soudu, na jejímž základě měl své podání doplnit a upřesnit o správné označení žalobce, správné označení rozhodnutí správního orgánu a o uvedení návrhu výroku rozhodnutí, což také následně učinil. Z tohoto důvodu považuje stěžovatel argumentaci krajského soudu, že ve lhůtě pro podání žaloby nebyla jím podaná žaloba změněna ani doplněna, aniž by výzva k doplnění žaloby k takovému úkonu směřovala, za krácení svých procesních práv. Pokud tedy stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného s tím, že ho napadl v rozsahu výroku rozhodnutí, pak má za to, že jeho žalobní důvody zcela a jasně napadají rozhodovací důvody žalovaného. Stěžovatel v další části kasační stížnosti nastínil okolnosti, podrobně rozvedené ve správním řízení, jež ho vedly k odcestování z Ukrajiny a k podání žádosti o azyl v ČR. V této souvislosti vytýká žalovanému nedostatečné dokazování ohledně skutečných politických podmínek, jež na Ukrajině panují. Zpochybňování tvrzení stěžovatele ve světle mezinárodních zpráv není podle něj dokazováním, jaké předpokládá zákon. Vzhledem k uvedenému se proto stěžovatel obrací na Nejvyšší správní soud v Brně a navrhuje, aby tento přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek a rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil se závěrem krajského soudu, když podle jeho názoru stěžovatel nemůže soudu vytýkat, že jeho žalobu vzal a zamítl jako nedůvodnou, jestliže nerozporoval důvody rozhodnutí, které bylo žalovaným skutečně přijato, a procesními vadami takové rozhodnutí netrpělo. Navrhoval zamítnutí kasační stížnosti a nevyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku této stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku – takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů;

na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že stěžovatel žalobou ze dne 23. 12. 2004 napadl rozhodnutí žalovaného, přičemž mělo jít o rozhodnutí ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-3048/VL-10-15-2004, jímž byla stěžovatelova žádost o udělení azylu posouzena jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatelova žaloba pak obsahovala jeho nesouhlas s označeným rozhodnutím a výčet několika ustanovení správního řádu, aniž by bylo konkretizováno, jakým postupem žalovaného mělo dojít k jejich porušení. K uvedené žalobě stěžovatel připojil rozhodnutí žalovaného vůči jeho osobě ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-3322/VL-20-03-2004 (tj. označené jiným číslem jednacím, než stěžovatel uvedl v žalobě), kterým bylo o jeho žádosti rozhodnuto tak, že azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu se neuděluje, a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Usnesením ze dne 7. 1. 2005, č. j. 36 Az 273/2004 - 11, vyzval krajský soud stěžovatele k tomu, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení usnesení doplnil a upřesnil své podání ze dne 23. 12. 2004 tak, aby bylo zřejmé správné označení žalobce, správné označení rozhodnutí správního orgánu, které napadá, a uvedení návrhu rozsudku. Stěžovatel ve stanovené lhůtě výzvě vyhověl a zaslal údaje, o jejichž doplnění či upřesnění byl krajským soudem žádán. Dne 31. 8. 2005 pak krajský soud stěžovatelovu žalobu zamítl jako zcela nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud má za to, že napadený rozsudek Krajského soudu v Brně je nezákonný a částečně i nepřezkoumatelný.

Předně je třeba poukázat na vnitřní rozpor celého rozsudku, jenž je dán tím, že žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 s. ř. s., nicméně v odůvodnění rozsudku se uvádí, že rozhodnutí žalovaného nelze přezkoumat, neboť žalobní námitky směřovaly k rozhodování podle § 16 zákona o azylu, ale žalovaný takto nerozhodl (rozhodoval podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a o existenci překážek vycestování § 91 zákona o azylu). Pokud byl krajský soud přesvědčen, že stěžovatelova žaloba neobsahovala žádnou námitku, jež se týkala napadeného rozhodnutí žalovaného a jíž by bylo možno přezkoumat, měl podání podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnout, a ne zamítnout.

Za chybné považuje Nejvyšší správní soud i způsob, jakým byly odstraňovány vady stěžovatelova podání (žaloby). Je zřejmé, že pokud krajský soud obdržel žalobu, v níž je napadáno jiné rozhodnutí, než jaké je k žalobě připojeno, jedná se o vadu, kterou je třeba odstranit. Tato vada však postupem krajského soudu odstraněna nebyla, neboť rozpor mezi žalobou a připojeným rozhodnutím spočíval nejen v odlišném čísle jednacím, ale i v odlišnosti výroku rozhodnutí připojeného a rozhodnutí žalobou označeného. Pokud tedy krajský soud vyzval žalobce pouze k upřesnění označení rozhodnutí žalovaného, aniž by na to navázal upozorněním na případnou nezbytnost označení výroku, proti němuž žaloba směřuje, nedošlo k odstranění vady podání. Rozpor mezi zněním žaloby a přiloženým rozhodnutím tak přetrvával. Při odlišném postupu krajského soudu se však mohlo jednat pouze o zdánlivý rozpor, a to tehdy, pokud by krajský soud vyhodnotil stěžovatelovo upřesnění petitu (změnu označení napadeného rozhodnutí) současně i jako změnu výroku, jenž je napadán, aby tak bylo zabráněno zjevné nelogičnosti.

Co činí kasační stížností napadený rozsudek nesrozumitelným a nepřezkoumatelným, je dále východisko krajského soudu, že žalobní důvody uvedené v žalobě stěžovatel vztáhl k ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ačkoli bylo žalovaným rozhodováno jinak, takže žalobní námitky se tudíž mýlí s rozhodovacími důvody žalovaného. Nejvyšší správní soud má za sporné, zda žaloba vůbec nějaké námitky obsahuje, neboť kromě nepřipadného stěžovatelova prohlášení, že napadá rozhodnutí žalovaného v rozsahu výroku o posouzení jeho žádosti o udělení azylu jako zjevně bezdůvodné, žaloba neobsahuje víc, než výčet několika ustanovení správního řádu, k jejichž porušení mělo postupem žalovaného dojít, přičemž ohledně skutkových důvodů stěžovatel odkázal na své výpovědi před žalovaným. Vztáhnout takto torzovitě formulované žalobní námitky týkající se obecných procesních aspektů jakéhokoliv správního řízení na specifický výrok žalovaného a přitom současně o žalobě rozhodovat z věcného hlediska jako věcně nedůvodné, je poněkud přepjaté a ve svém důsledku nesrozumitelné. Jedním z myslitelných důsledků postoje krajského soudu by tak byla představa, že pouhou změnou označení výroku (stěžovatel by nenapadal výrok rozhodnutí žalovaného vydaného na základě § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ale podle 12, § 13 odst. 1, 2, § 14 a § 91 zákona o azylu) by došlo k zásadnímu odlišení obsahu jinak zcela nekonkrétních procesních námitek, což rozhodně tvrdit nelze.

Nejvyšší správní soud má tudíž za prokázané, že v posuzovaném případě se krajský soud dopustil několika pochybení, jež činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným. V dalším řízení je třeba, aby Krajský soud v Brně vyhodnotil procesní situaci s ohledem na výhrady, jež zdejší soud k jeho postupu měl, a své rozhodnutí odůvodnil přezkoumatelným způsobem.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 110 odst. 2 s. ř. s., podle kterého zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. listopadu 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu